

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas reģionu attīstības perspektīvas

05.05.2021
Latvijas Pašvaldību savienība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būtiskākie politikas plānošanas dokumenti

- **Eiropas Zaļais kurss**
- Jaunais aprites ekonomikas rīcības plāns “**Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu**”
- **Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam**
- **Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020. – 2027.gadam**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būtiskākie mērķi, kas izriet no ES direktīvām (1)

- **2035. gads - poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir ne vairāk kā **10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma****
- **Sadzīves atkritumu pārstrādes palielināšana 2035. gads - vismaz **65 % pēc masas.****

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Būtiskākie mērķi, kas izriet no ES direktīvām (2)

- Līdz **2023.gada 31.decembrim** **bioloģiskie atkritumi** ir vai nu atdalīti un pārstrādāti rašanās vietā, vai savākti dalīti (nav sajaukti ar citiem atkritumu veidiem) visā valstī, **Pierīgas AAR no 01.01.2021.**
- **Pārtikas atkritumi, pārtikas zudumi - jāsamazina**
- **Izveidota dalītas savākšanas sistēmas** vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam (šodien) un **līdz 2025.gada 1.janvārim** - **tekstilmateriāliem – LV plānots no 01.01.2023.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Galvenie izaicinājumi atkritumu apsaimniekošanas nozares attīstībā, ko risina Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028.gadam (AAVP)

- **Pārkārtojumi nozares pakalpojumos**, lai sasniegtu AAVP noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus:
 - Arvien nozīmīgāki pasākumi atkritumu radīšanas **novēršanai un samazināšanai**.
 - Virzībā **uz aprites ekonomiku** aktuāla kļūst preču labošanas un atkārtotās lietošanas sektora attīstība.
 - Pāreja **no** atkritumu **apglabāšanas** poligonos **uz** resursu atgūšanu un **efektīvu izmantošanu**.
- **Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana**
 - Atbildība pašvaldību un reģionu līmenī
 - Veiktspējas veidošana - uz rezultātu orientētu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu ar kompleksu pakalpojumu un pārstrādes jaudu klāstu izveide reģionālajā līmenī

ES investīciju pieejamība atkritumu apsaimniekošanas nozares reformām

2.2.2. SAM «PĀREJAS UZ APRITES EKONOMIKU VEICINĀŠANA»

Atkritum-saimniecība
NAP 296, 297

~103,53 M €:

1) Aprites ekonomika
~40,67 M €

2) Atkritum-saimniecība
~ 62,86 M €

Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas

(t.sk., biogāzes ieguves) iekārtu jaudas palielināšana

(īpaši attiecībā uz BNA un biogēnajiem elementiem)

Pašvaldību komersanti, komersanti

Atkritumu dalītās savākšanas sistēmas paplašināšana ar jaunām materiālu grupām

Pašvaldības, to komersanti un iestādes, komersanti

Aprites ekonomikas principu ieviešana ražošanā un pakalpojumos

Komersanti (sinerģija ar atbalstu pašvaldību uzņēmējdarbības attīstības aktivitātēm)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas institucionālās sistēmas attīstība

- **Reģionālās pieejas stiprināšana:**
reģionālie plāni (obligāti)
- **Uz sadzīves atkritumu poligonu bāzes veido** reģionālos atkritumu apsaimniekošanas centrus (**RAAC**)
- **Poligonu specializācija** dažādos atkritumu apsaimniekošanas darbību veidos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas institucionālās sistēmas attīstība (3)

2021.gada maijs - MK nosaka jaunus AAR

2022.gada 31.decembris - AAR pašvaldības izstrādā un apstiprina reģionālos atkritumu apsaimniekošanas plānus (obligāta prasība)

2023.gads - AAR pašvaldības uz SAP bāzes izveido RAAC (komersantu), kas nodrošina atkritumu apstrādi, sagatavošanu pārstrādei, reģenerācijai, apglabāšanai un apglabāšanu

2024.gads - RAAC ir saņēmis piesārņojošās darbības atļauju, reģistrējies SPRK un iesniedzis SPRK apstiprināšanai sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas institucionālās sistēmas attīstība (4)

- **Terminu maiņa**
- **Reģionālie atkritumu apsaimniekošanas centri (RAAC) – pašvaldības veido uz atkritumu poligonu apsaimniekotāju bāzes:**
 - **Veidošanas principi**
 - **Funkcijas**
 - **Atkritumu apsaimniekošanas darbības**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības galvenie virzieni

Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru izveide, specializējot centra darbības jomas, lai nodrošinātu nepieciešamās atkritumu apsaimniekošanas funkcijas reģionā:

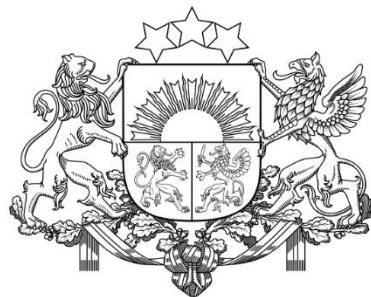
- Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību
- Atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai
- Atkritumu sagatavošanu reģenerācijai un pārstrādei
- Sabiedrības informēšanu un izglītošanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plānotās normatīvo aktu izmaiņas un to virzība

- 1) MK noteikumu projekts «**Noteikumu par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem**» - Izsludināts VSS 22.04.2021.
- 2) MK noteikumu projekts «**Atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plānu un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmas noteikumi**» (VSS-966) – izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2020.gada decembrī, notiek starpministriju saskaņošana).
- 3) Likumprojekts «**Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā**» – lai nodrošinātu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā paredzēto iniciatīvu par atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem centriem ieviešanu.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!